

ВПЛИВ РІЗНИХ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ РОСЛИН НА БІОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ *PINUS SYLVESTRIS* L.

Хомич С., Голуб С., Голуб В.

Волинський національний університет імені Лесі Українки

При розробці прогресивних технологій лісовідновлення і лісорозведення формується напрям, що передбачає інтенсивні методи вирощування садивного матеріалу й лісових культур. Він має забезпечити отримання укрупненого якісного садивного матеріалу, підвищення його приживлюваності та збереженості, посиленого росту на лісокультурній площі [2,4].

Невід'ємними елементами таких технологій є застосування регуляторів росту рослин що сприятиме підвищенню приживлюваності сіянців, збережуваності культур і посиленню їхнього росту [1,3].

Мета і завдання досліджень. Мета роботи – дослідити вплив елементів технології вирощування садивного матеріалу *Pinus sylvestris* L., зокрема різних регуляторів росту рослин на біометричні показники в умовах Волинського Полісся. Завдання досліджень:

- оцінити ефективність застосування регуляторів росту рослин та оптимальні норми їх витрат при передвисівній обробці насіння;
- визначити оптимальні норми витрат і ефективність застосування регуляторів росту рослин при вегетативній обробці сіянців сосни звичайної.

У досліді з триманом–1 найбільший позитивний вплив намочування насіння на ріст сіянців за висотою та діаметром кореневої шийки встановлено при концентрації його 10 та 25 мг/л. Висота сіянців по відношенню до контролю більша на 15 %, діаметр на 21–36 %, довжина коріння – 14 %. Найбільша охвоєність сіянців властива варіантам з концентрацією триману–1 25 і 50 мг/л, перевищує контроль на 30 %. Практично у всіх варіантах досліду маса коріння перевищує контроль на 39–47 %.

Агростимулін найбільший вплив на висоту сіянців мав у концентрації 3 мл/л. Перевищення над контролем сягало 16 %. В

інших варіантах висота сіянців більша ніж на контролі лише на 5–6 %. В усіх варіантах досліду з агростимуліном діаметр кореневої шийки більший контролю на 6–21 %. Маса хвої та стовбурців зростає за збільшенням концентрації агростимуліну в розчинах від 1 до 3 мл/л, відповідно складає 19–24 %, а збільшення маси коріння у варіантах 1–4 мл/л відповідно на 36–54 %.

У досліді з намочуванням насіння сосни у розчинах фумару найбільш ефективна концентрація 0,00001 %, найменша у даному досліді 0,1 %. При цьому висота сіянців перевищує контроль на 14 %, а діаметр кореневої шийки – на 10 %. Виділяється цей варіант більшою, ніж на контролі, довжиною коріння – на 18 %. Перевищує контроль маса хвої сіянців на 25 %, стовбурців – 20 %, коріння – 53 %. Зі збільшенням концентрації фумару в розчині як біометричні показники, так і маси сіянців поступово зменшуються.

При обприскуванні сходів сосни на початку інтенсивного росту хвої та осьового пагона найбільш позитивний вплив на біометричні показники та масу сіянців виявили водні розчини регуляторів росту рослин триману-1 при концентрації 50 мг/л; агростимуліну – 1–4 мл/л; фумару – 0,00001 % (рис. 1).

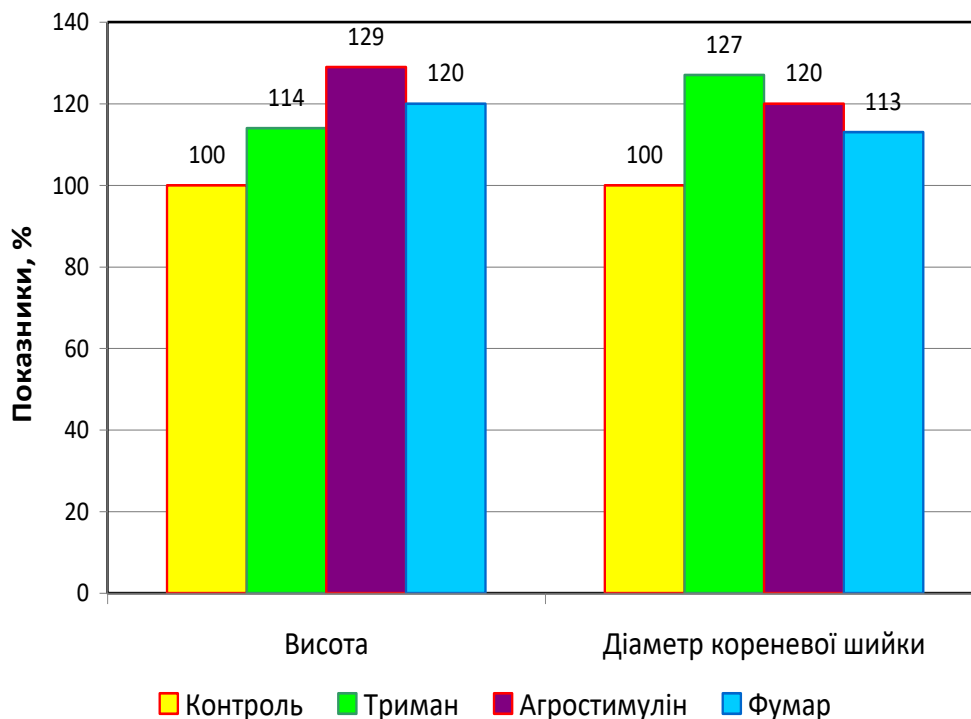

Рис. 1. Біометричні показники сіянців сосни звичайної з обприскуванням сходів розчинами регуляторів росту

Таким чином рекомендуються наступні заходи: передвисівну підготовку насіння сосни проводити намочуванням на 12 годин у водних розчинах одного з регуляторів росту рослин: агростимулін з концентрацією 2–4 мл/л; триман 25–50 мг/л; фумар 0,00001–0,000001 %. У процесі вирощування сіянців сосни у теплицях доцільно обприскувати сходи у період масового розгортання хвої та на початку росту осьового пагону водними розчинами регуляторів росту рослин з концентрацією: агростимуліна – 1–4 мл/л, триману–1 – 50 мг/л або фумару– 0,00001 %.

Джерела та література

1. Ведмідь М. М. Застосування нових регуляторів росту рослин і водорозчинних полімерів під час створення культур сосни звичайної // Науковий вісник НАУ, Лісівництво : зб. наук. праць Київ, 2011. Вип. 39, С. 209-217.
2. Максимчук Н. В. Передвисівний обробіток насіння стимуляторами та їх вплив на ріст сіянців сосни // Науковий вісник НАУ. К., 2013. Вип. 61, С. 168-171.
3. Середюк О.О. Вплив регуляторів росту і розвитку рослин на схожість насіння *Picea abies* [L.] Karst // Вісник Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. 2011. Ч. 3. С. 200-205.
4. Шевчук В.В. Вирощування садивного матеріалу сосни в закритому ґрунті // Лісова типологія в Україні: сучасний стан, перспективи розвитку. Харків, 2007. С. 168-169.

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ФУНДУКА В УКРАЇНІ

Шваліковський Н.

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Фундук, відомий також як ліщина чи лісовий горіх, історично зростає в Україні, що робить його промислове вирощування природним і відповідним до клімату. Цей горіх є надзвичайно корисним, адже містить вітаміни групи В, вітамін Е, амінокислоти, мікро- та макроелементи, необхідні для здоров'я та краси, саме тому